

NASLOVNICA

SADRŽAJ

INTERVJU S POVODOM

KRITIKA I...

MANIFESTACIJE

ESEJI

MEĐUNARODNA SURADNJA

IZDAVAŠTVO

ERASMUS

IN MEMORIAM

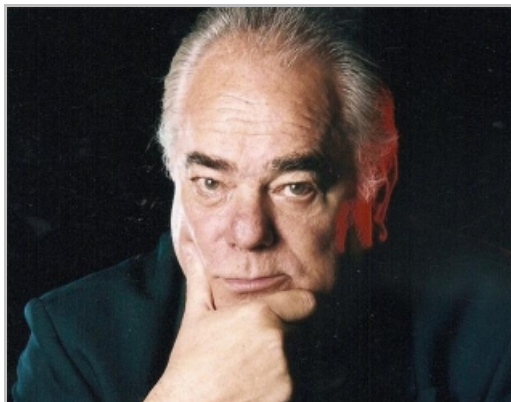
[Zvonko Festini](#)[Bogner-Šaban Lutkarski redatelj](#)[Vigato T. Zvonko Festini](#)

Bogner-Šaban Antonija

bognerantonija@gmail.com

Lutkarski redatelj i svestrani stručnjak

Pouzdana znalac i predani poštovatelj lutkarstva Zvonko Festini zauvijek nas je napustio. Ta neumitna činjenica zahtijeva neku vrstu sinteze njegovih zasluga za hrvatsku kulturu, napose lutkarstvo, kolijevku umjetnički nepatvorenih vrijednosti. Redateljski poklonik idejnog suzvučja dramske riječi Festini nije bio sklon nepotrebnom eksperimentiranju i scenskom avangardizmu nego je promišljeno apelirao na gledalačku svijest i probranim izražajnim sredstvima upozoravao na olako zanemarene ljudske osjećaje.

Festinijev kazališni opus započeo u Zadru, 1961., zatim nastavljen u Zagrebu, Rijeci i Osijeku, a posljednjih godina, sve do 2013. godine, protegnut i na Mostar, nedvosmisleno određuje njegov intelektualni i stvaralački dijapazon. Stapanje književnog i scenskog temelj je Festinijeve kazališne estetike, posve razumljivo podvrgnute životnim mijenama i stručnim spoznajama u rasponu od ruske literature do klasičnih i aktualnih hrvatskih autora. Pod utjecajem studija Slavistike književna posebnost odabranih djela i vješto uključuje domene lutkarskog izraza u zajedničku izvedbenu cjelinu svrstava ga među nositelje uspona nacionalnog lutkarstva. Takva redateljska načela koja podrazumijevaju europske umjetničke domete i primjena vlastitih stvaralačkih pogleda otpočetka ga uključuju među

signifikantne kazališne ličnosti, poput Kosovke Kužat Spaić, Berislava Brajkovića, Berislava Deželica, Velimira Chytila, Borislava Mrkšića i Davora Mladinova.

Privržen literarnom kazalištu još u prvim režijama (G. Matvejev *Čarobna kaljača*, 1961., L. Paljetak, *Bajka o kraljevim trešnjama*, 1972., M. Čečuk, *Vojnik koji je dobro išao*, 1974.) Festini iskazuje promišljenu sjedinjenost dramskog svijeta i metode lutkarskog oblikovanja. Humanistička određenja njegovih režija davala su formalnoj zadanosti djela novu dimenziju koja zaprima individualizirane scenske elemente, uvijek zasnovane na dotjeranoj animaciji u određenoj lutkarskoj maniri i pritom smisljeno upotpunjene svjetlosnim efektima i adekvatnim glazbenim insertima – J. i W. Grimm, *Vuk i kozlići*, 1997.; *Tmoružica*, 1998.; I. B. Mažuranić, *Ribar Palunko i njegova žena*, 2002.; H. Ch. Andersen i L. Festini, *Sanak*, 2007. Glumac-animator ostaje Festinijevo interesno središte te on redateljski zahtijeva dubinsko razumijevanje teksta jer jedino na taj način svojstva predstave postižu odgovarajuću umjetničku cjelinu.

Redateljsko iskustvo i aktivni uvid u pojedine etape hrvatskog lutkarstva razvijaju Festinijevu urođenu sklonost kazališnoj pedagogiji osvjedočenoj i u žustrim raspravama na stručnim sastancima i na panel festivalskim diskusijama u Šibeniku i Osijeku. Često usmjeravajući razinu iznošenja kritičarskih stavova smirenim je glasom sugestivno argumentirao zaključke. Odmjereno i jégrovito iznosio je ponajprije dobre strane neke predstave, no nije se ustezao ni od analize manje uspješnih rješenja. Pouzdane memorije svoja je izlaganja potkrepljivao srodnim povijesnim primjerima optimistično vjerujući u budućnost lutkarske umjetnosti, počela koje je zastupao postavši višegodišnji predavač na Umjetničkoj akademiji u Osijeku. Uživljen u problematiku ne samo kao redatelj već i kao poznavatelj različitih kategorija lutkarstva Festini je posjedovao i izvrsne organizacijske kvalitete. Zbog mnogostrukih kazališnih i stručnih zasluga lutkari mu od 1997. do 2013. godine ukazuju čast i povjerenje čelnog predstavnika, odnosno predsjednika njihove krovne strukovne udruge – Hrvatskog centra UNIMA.

Zonko Festini životno je pripadao lutkarstvu, ustrajno i predano se borio za priznanje kreativnosti i umjetničke posebnosti tog scenskog izraza svojim nazorima ostavivši plodan putokaz suvremenicima i sljedećim lutkarskim naraštajima.